

ບທລິກ
ແພັ່ນດີນຮົກນໍກຮບ

ຍອດຮົກນໍກຮບ

ຫຸ້ນຫຸ້ດອນ

ເກີຍຮອດຕື່ກົດິທ້ກາງເສື່ອ

เรื่องย่อ แผ่นดินรักนกรบ

วิศณุ์ ประพันธ์เรื่อง

มะสะวินหนุ่มผู้มีใจรักอยู่กับazonยา แต่azonยาต้องถูกแย่งไปเป็น
มหาสุวรรณ์แห่งหงสาวดีและมีชีคร่วมกัน วันหนึ่ง^{น้ำตก} จึงลับลองเข้าวังหลวง คุดคร่าพาazonยาหนี หงสาวดี
ต่ำมาพบกันจึงต่อสู้กัน และมีน้ำตกถึงแก่ความตาย และก็สั่ง^{น้ำตก}
ประหาร azonยาไว้ที่ลุ่มน้ำอิระวดี เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งความรัก
จึงตั้งชื่อประชิดาว่า azonยาเทวีแทนแม่

20ปีผ่านมา ยุทธราชมินตราและบาล่องแห่งอมรปุระยก
กองทัพเข้าสู้หงสาวดี ประทับกับเลิศฟ้าแห่งเมืองลำเริง
ฐานะเป็นพระคู่หันของazonยา มินทราบมิสามารถเข้าสู่เมือง
หลวงได้ เพราะพระเจ้าปูสั่งให้ยกทัพกลับนคร พร้อมทั้งยกพระ
หลานหลวงให้แต่งกับมินตรา โดยหารู้ไม่ว่าพระหลานหลวง
สุรัสวดีรักกับมาลงมาก่อน วันนี้มาลงกับสุรัสวดีพร้อมรัก
กัน มินทราบเห็น จึงสั่งให้ยกทัพเข้าสู้หงสาวดีอีกครั้ง
มาถึง ณ ฝั่งน้ำอิระวดีจึงพักทัพหลับนอน และฝันเห็น
หญิงหนึ่งมาวิงวอนขอความช่วยเหลือ เมื่อตื่นจากฝันมินตรา
และน้องบาล่อง จึงปลอมตัวเป็นนิพกเข้าไปในเมืองคุพิธีการ
หมั่นของazonยาและเลิศฟ้า ได้อโอกาสจึงชุดazonยา maize ตอนยาและ

มินตราสารภาพความรักกัน แต่ก็มีมิสมปราณนาเพราะอนุชาบາ
ลองถูกจับได้จึงต้องแลกเปลี่ยนเฉลยให้กลับคืนไป ซ่อนยาต้อง^{ชี้}
ถูกบังคับให้ส่งตัวไปอยู่กับเลิศฟ้า ซ่อนยาทันไม่ได้จึงหนีมา พน
กับมินตราอีกรึ แต่ซ่อนยาต้องผิดหวังเมื่อรู้ว่า มินทราบมีคู่หัน
คือสุรัสวดี ซ่อนยาจึงหนีจากมา มินตราเล่าความให้น้องฟังว่าตน
รู้ความลับของสุรัสวดีและบาลองที่รักกัน แล้วขอมาตายເອົາດາບ
หน้า ซ่อนยาเมื่อหนีมาจากมินตรามาเจอพ่อ พ่อ ก็ໂກຮນາກຈຶ່ງ
ประณາມซ่อนyaw่าແໜ່ອນແມ່ ซ่อนยาຈຶ່ງໂກຮນີ້ພ່ອມາກແລ້ວหนีມາ
ເຈອກับมินตรา เลิศฟ้าตามมาพบຈຶ່ງໃຫ້ທหารເຂົ້າລ້ອມແລ້ວສັກັນ
มินตราໄມ່ສາມາຮັດຈະສູ້ໄດ້ แต่ซ่อนยาກັບຂວາງດານໄວ້ ຈະເລີຍຝ້າ
ເຫັນໃຈນາງ ແລະຍອມແພັກໆຄວາມຮັກມອບນາງໃຫ້ກັບມິນතຣາ ເຂົ້າ
ໜຶກສຸວຽດນີ້ເຂົ້າໄຈໃນຄວາມຮັກຕ້ອງມີຄວາມເສີຍສະລະແລະໃຫ້ອັກຍິຕ່ອກັນ
ຈຶ່ງຂອໃຫ້ແຜ່ນດິນນີ້ ເປັນແຜ່ນດິນແໜ່ງຄວາມຮັກຂອງທຸກຄົນສືບຕ່ອໄປ
ຫຼັກລານານ

ອວສານ

ວິສະນີ່ ປະເພັນເຮືອງ

ວິໂຣຈົນ ວິໄຮວັດນານນທ໌ ຄໍາຮ້ອງກຳກັບການແສດງ

ກະທ່ອມນກມືຕົຮ່ 02-5853181 01-9177170

ລົກເພີ້ນກາງ ເຮື່ອງ “ແພັນຕິບຣັກ ບົກຣບ”

ກຳກັບກາຮແສດງ ໂດຍ ອ.ວິໄຈນ໌ ວິໄະວິຜນານນທ໌
~~~~ ຮາຍຊື່ອຸ້ມແສດງ ~~~

1. ມະສະວິນ	ແສດງໂດຍ	ເຕັກທັງ ၈ ດົມສອງ.
2. ທົງສູວຽຣານ (ທົງສາວດີ)	ແສດງໂດຍ	ທົງປາດ. ລົງລົງ.
3. ຂອນຍາ (ແມ່ງ)	ແສດງໂດຍ	ຂອນຍາ. ຮັງເລື່ອນ.
4. ຂອນຍາເທົງ (ລູກ)	ແສດງໂດຍ	ນັກຍາ. ຮັງເລື່ອນ.
5. ມິນທາ (ພຣະເອກ)	ແສດງໂດຍ	ມິນທາ. ພັກ.
6. ບາລອອງ (ພຣະເອກ)	ແສດງໂດຍ	ບາລູດ. ແມ່ນກາຍກົງ.
7. ເຄີສັ້າ (ພຣະເອກເມາະລຳເຮີງ)	ແສດງໂດຍ	ເຄີສັ້າ. ນາມເມືອນເຫັດ.
8. ນັ້ນະ	ແສດງໂດຍ	ນັ້ນະ ສາງຊີ່ນລູ.
9. ປູ້ອລອົງພົງາ (ອມຮປຸຮະ)	ແສດງໂດຍ	ອູ້ອົກ ສູງວິຈິນມາການ.
10. ສຸກສົດ (ໜາກເຈົກ)	ແສດງໂດຍ	ດົກສົດ. ສິນປົກ.
11. ຊະລຸດ (ຕລກ)	ແສດງໂດຍ	ມາກສົກ ພັກ.
12. ຊະເຫລວ (ຕລກ)	ແສດງໂດຍ	ມະໂລກ. ຕະເລວາ.
13. ມະຂຶນ (ຕລກທຸງ)	ແສດງໂດຍ	ນັກຕາ. ອູ້ລົມຄູ່ງ.
14. ກຫາຣ ຈຳນວນ 8 ດນ		
15. ນາງຮໍາ ຈຳນວນ 6 ດນ		

บทลิเก เรื่อง “แผ่นดินรัก นักรบ”

(ลิเกพื้นกาง)

ประพันธ์ โดย... อ.วีโรจน์ วีระวัฒนาวนนท์
กำกับการแสดง โดย... อ.วีโรจน์ วีระวัฒนาวนนท์

ดนตรี : ออกแขก แล้วเสมอพม่า ต่อด้วยเพลงต่อสู้

ฉาก 1

ป่า

ผู้แสดง
เรื่องย่อ

หงสุวรรณ ขอนยา มะสะวิน ข้าหลวงมะขิน ทหาร
หงษ์สุวรรณ ต่อสู้กันกับมะสะวินแล้วหยุด

ร้องเพลง

หงสุวรรณ

ทุจไอี้ถอยจันทานสันดานกล้า
ไม่เกรงกลัวบ้าปกรุ่มทำลำพอง

มะสะวิน

มะสะวินตอบถ้อยห้อยหรือท่าน
ใครเล่าคนก่อกรุ่มขึ้นมา

มาตรฐานร่าเมี่ยราพาเคร้าหม่อง
เจ้าจะต้องใช้กรรมที่ทำมา
มาเอ่ยชานเรื่องกรรมทำขายหน้า
ทำให้เข้าเคืองชุ่นเกิดรุ่นราย

เจรจา

หงสุวรรณ

มะสะวิน ไยก่านจึงกลับบุกเข้ามาถึงในเขตพระราชฐาน ฉุดคร่าเมี่ยของเรามา

มะสะวิน

อย่าว่าแต่ในเขตพระราชฐานเลย เราจะไปทุกที่ฯ มีนางอยู่

หงสุวรรณ

คนใจชัว นางเป็นสมบติของเราแล้ว ยังพูดได้ไม่กระดาก มิอยแก่เจ้าผู้ผู้ ก็ควรจะอย
แต่เทวดาและพำดิน

มะสะวิน

หงสุวรรณ ท่านได้แต่ตัวนางดอก แต่หัวใจของนางเป็นของเราแต่ผู้เดียว

ขอนยา

ได้โปรดเพคะ เห็นแก่ขอนยาบ้างເຮັດ ແຄນີ້ກົບອາຍຕ່ອື່ພັດນຈຸດຈະທນແລ້ວ ພອທີເດອະ

หม່ອມຈັນຂອງວັງ

หงสุวรรณ

ไม่... ไม่พอ นางຈະບອກมาเดียวนີ້ວ່າ นางຈະอยู่กັບຂ້າແລະຜູກ ອ້ອງເຕັມໃຈຈະໄປກັບໄສ້ດ່ອຍ

ເດືອນຕາຍ นางເປັນຄົນກລາງ ເວັງຕັດສິນໃຈເດືອນນີ້ ເຈົາຕາມມັນມາ ອ້ອມັນຊຸດມາ

ร้องราชนิเกริง

ขอนยา

ໂອຂອນເຂົ້າ – ขอนยา

ມາຢືນນຳຕາ – ໄຫລຍດ

ເໜືອນຄູກເຂາເອາ – ນຳກວດ

ມາຮາດຮດ – ໄປ່ຫວ່າ

ເຂາເອົຍວາຫະ – ກະເກັດທີ່

ໄຫ້ຫຼົງນີ້ເປັນ – ດົກລາງ

ຈະຫຼື້າດ – ໄປ່ໜຶ່ງຫຼື້າ

ເໜືອນເຮັນນີ້ຫຼື້າ – ແສນຫຼື້າ

ลง

ເຂາດາມແລ້ວ – ດາມອືກ

ຈະໃຈຮວິກ – ສັນວັງ

หงสุวรรณ

ພຣະນັອງພີ – ขອນยา

ຈົງພູດມາ – ເຕີດຫາດ

	รัตน์ผัวให้ – โกรกษา	น่องอย่าได้หวาน – ได้ก้าว
	ขอให้น่องจง – ชี้ทาง	ปัญหาที่ค้าง – คาดอยู่
	ร่าน่องจะไป – กับซู	หรือน่องจะอยู่ – กับผัว
ลง	อย่างปล่อยให้รัก – อกค่า	เกิดเป็นปัญหา – ครอบครัว
มะสะวิน	เจ้ามะสะวิน – ยอดชาย	พรางเข้าไป – โผลมเล้า
	ไปอยู่กับพี่ – เสียເຄອະเจ້າ	อย่าหาร่าເຢົກ – ຍວນຍັງ
	พื่อยากได้เจ້າ – มาเดียง	พິຈີງໄດ້ເລື່ອງ – ລັກລອບ
	ແບກເຂົາຮັກແທ້ – ມານອບ	ຈຸນຖິງໃນຂອບ – ອິມຮັວ
	ເສນີອນສວຽບ – ສຽບສາປ	ແລ້ວມືນາປ – ເຕີມຫຳ
	ต้องทำให໌ – ຊັ້ນນາ	ນອນມາໃນຕຳ – ສລວ
ลง	ຢັນມອງໄມ່ເຫັນ – ທາງອອກ	ພບແຕ່ຄວນໝອກ – ມືດມັວ
ขอนยา	ນີ້ແລະໜອ – ສຕີ	ເກີດມາຊົ່ງນີ້ - ແຕ້ຫຳ
	ໂຄຣເລ່າເປັນຜູ້ – ກ່ອກຮົມ	ມາຫັກນຳ – ເກລືອກກັ້ວ
	ໄມ່ໃຫ້ເຄື່ອງເລັນ – ທົດລອງ	ເຫັນເປັນຂອງ – ສູງກ
	ເພຣະມືອທີ່ສາມ – ມາລາມລຸກ	ຈຶງເກີດຄວາມທຸກໝົງ – ໄປທ່ວ
	ນີ້ຈັນຈະຕັດ – ສິນໃຈ	ກົດຕັດໄມ່ໄດ້ – ຈົງ ພ
	ຈະຫຼືສິ່ງ – ໄວໜຶ່ງສິ່ງ	ຈະກລາຍເປັນຫຼົງ – ແສນຫ້ວ
	ມະສະວິນ – ແນ່ອນດອກຮັກ	ທີ່ຕາມມາຫັກ – ອົກຄາ
	ທາງນິກົມັນ – ແນ່ອນບັວນູ້າ	ນັ້ອນເຄຍວັນທາ – ທ່ວມຫ້ວ
ลง	ຈັນແລຍໄມ່ກຳລັກ – ຈະຫັກ	ທັ້ງດອກຮັກ – ດອກບັວ (ໂອດ)
หงสุวรรณ	ເຄາລະເມື່ອນາງໄມ່ສາມາຮັດອັບໄດ້ ດາບເຮົານີ້ຈະຕອບແທນເຈົ້າ ເຊິ່ງທ່າຮັດລົມມັນໄວ້ ຈັບຕາຍ ມັນໃຫ້ໄດ້	(ທັ້ງສອງສູ້ກັນ ແລ້ວຫງສຸວຽນເສີຍທີ່ລົ້ມລົງ ມະສະວິນເງື່ອດາບແລ້ວທ່າຮັກເຂົ້າພັນ ມະສະວິນຕາຍ ດັ່ງນີ້ມີຄົນຕົວ ຄລອເພັນໂສກາ)
หงสุวรรณ	ທ່າຮັກຄຸມນາງຂອນຍາໄວ້ ໄອມມະສະວິນຕາຍເສີຍໄດ້ກົດີ	
ขอนยา	ຄຸມຕ້ວ່າມ່ອມຈັນທຳໄມ່ເພັກ	
หงสุวรรณ	ຂອນยา ເຈົ້າກົງຮູ້ອູ່ແກ່ໃຈຂອງເຈົ້າ ຕາມຫຸ້ດຕິຍະປະເປົ້າ ແມ່ໜົງໃດນີ້ສາມີແລ້ວ ນອກໃຈໄປ ຝັກໄຟຕ່ອຂ້າຍເຈື້ອນ ມີໂທໜັດຕົວເອົາຫົວດັບສັງເວຍຄຸ່ມນໍ້າອີຈະວັດີ	
ขอนยา	ແຕ່ໜ່ມ່ອມຈັນໄມ່ຜິດ ມະສະວິນຊຸດໝ່ອມຈັນນາ	
ຫ້າຫລວງ	ຂອນยาເຕີມໃຈຕາມເກາມານະເພັກ ທັ້ງຊຸກເອາໄໄວ້ ໝ່ອມຈັນເກີນ	
หงสุวรรณ	ຈົງຂອງເຈົ້າມະຈິນ ໃຈແລະຮ່າງຂອງຂອນຍາຕົວມນິທິນແລ້ວ ທີ່ຕົວມີອ້າຍທີ່ມີໃຫ້ເປັນສາມີ ທ່າຮັກນຳຕ້ວນາງໄປທີ່ໜ້າພາເດືອນນີ້	

ซ่อนยา ขอให้หมื่นจันได้เห็นหน้าลูกเป็นครั้งสุดท้าย
 หงสุวรรณ ไม่ต้อง มีอข่องเจ้าสกปรก อย่ามาถูกลูกเข้า
 (นางค้อย ๆ ลา แล้วหายหลุดเพริมไป แล้วหงสุวรรณคุ้มราชธิดามาดู)
 หงสุวรรณ บัดนี้ซ่อนยาได้สิ้นชีวิตแล้ว คงเหลือพระราชนิศาดาไว้ดูต่างหน้า ดังนั้นมะเริ่น จงนำพระธิดา
 ไปเลี้ยงไว้ และเพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งความรัก ข้าขอตั้งนามลูกเข้าว่า “ซ่อนยาเทวี”
 (คนตัวรีต้นเดินแล้วเลือนหาย)

หาก 2 กำแพงเมือง

ผู้แสดง มินตรา บาน隆 ทหาร
 (คนตัวรี : ทำเพลงพม่ากกลองยาว ทหารออกมานั่งคนละข้าง มีทหารถือธงวิงนำ ทหารถือลับปืน ตามมินตรา^{บาน隆} ออกกำราขาวพลดพม่า ที่ลະคน แล้วจึงหยุดร้อง)

(ราชนิกิริย)

มินตรา	พศได้เวลา รุ่งอรุณ	เห็นแสงสุรย์ – ส่องสาด
	พ่อหนุ่มในฝูง – วัยฉากاذ	มาในมาด – สุขุม
	ได้รวมพวก – รวมพ้อง	รวมพื่นซอง – พงษ์ผ่า
	ทหารใหม่ – ทหารเก่า	มารวมกันเข้า – เป็นกลุ่ม
	ผนแกลีดเสียงพิน – บรรเลง	เกลียดเสียงเพลง – นาฏศิลป์
	เกลียดเสียงดนตรี – ปีพาทย์	เกลียดเสียงระนาด – เสียงหุ่ม
	ผึ้งชอบเสียง – มิหระทึก	เสียงกลองศึก – ดังลั่น
	พังเสียงดาว – กระทบกัน	ทำให้ผ่อนผัน – คลายกลุ่ม
ลง	เป็นราขัน – ผู้พิชิต	ไปทั่วทุกทิศ – ทุกมุม (รับ)
บาน隆	ออกร่ายรำ – igrāśīk	มาด้วยความคึก – คันของ
	พระอนุชา – บาน隆	ที่ยังคงอยู่ – รุ่งอรุณ
	มีเดือดของ นักรบ	พร้อมกับเป็น – นักรัก
	รักก็ไม่หยุด – รบก็ไม่พัก	ทั้งรบทั้งรัก – ร้อนลุ่ม
	ตั้งครุฑา – พญาณก	เที่ยวโนนก – หาเนื้ือ
	หมุ่นกรา๊ด – อร่อยเหลือ	พากันเป็นเหมือน – ขยาย
ลง	หั้งหมุ่นกากา ต้องพากันหลีก	เมื่อครุฑากางปีก – แผ่นคลุ่ม (รับ)

(เจรจา)

มินตรา กองทัพของเราชาวอมรบุรุษพร้อมแล้วหรือยัง
 บาน隆 กองทัพของเราทั้งหมดพร้อมแล้ว รอฟังคำสั่งจากเจ้าพี่เท่าทั้น
 มินตรา ดีมาก แต่วันนี้ดูหน้าเจ้าไม่ค่อยจะสดชื่นนัก มีอะไรในใจหรือ